

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

Πάτρα 10 Σεπτεμβρίου 2015

Αριθ.Πρωτ.: 220732/312

Ταχ.Δ/ση: ΝΕΟ Πατρών-Αθηνών 32
& Αμερικής - 264 41 ΠΑΤΡΑ
Τηλέφωνο :2613-613536
Πληροφορίες: Β.Μολφέση
FAX : 2613-613538
e-mail: grammateia.ps.pde@pde.gov.gr

ΠΡΟΣ : 1. Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη
για θέματα Υγείας & Κοιν. Αλληλεγγύης
κ.Χαροκόπου Αντώνη,
2. Γενική Δ/ση Δημόσιας Υγείας & Κοιν.Μέριμνας
Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας

ΚΟΙΝ: 1. Γραφείο Περιφερειάρχη
2. Εκτελεστική Γραμματέα
Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας

ΘΕΜΑ : Διαβίβαση της αριθμ. **83/31-08-2015** απόφασης του Περιφερειακού Συμβουλίου.

ΣΧΕΤ: Η υπ. αριθ. 220633/596/18-08-2015 εισήγηση του Αντιπεριφερειάρχη σε θέματα Υγείας & Κοιν. Αλληλεγγύης κ.Χαροκόπου Αντώνη

Σας διαβιβάζουμε την υπ. αριθμ. **83/31-08-2015** απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας με θέμα «**Έγκριση Πρωτοκόλλου συνεργασίας μεταξύ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία**» και παρακαλούμε για τις περαιτέρω δικές σας ενέργειες.

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ Γ. ΤΟΓΙΟΠΟΥΛΟΥ

Ακολουθεί απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

**15^η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 15^ο

Στην Πάτρα σήμερα στις 31-8-2015, ημέρα Δευτέρα και ώρα 15.00' στην αίθουσα του πρώην Εργοστασίου «Λαδόπουλος» (Ακτή Δυμαίων 50) προσήλθε σε Συνεδρίαση το Περιφερειακό Συμβούλιο Δυτικής Ελλάδας, ύστερα από την υπ' αριθ. πρωτ. 225056/327/25-8-2015 γραπτή πρόσκληση της Προέδρου του η οποία εκδόθηκε νομότυπα και δόθηκε σε όλους τους κ.κ. Περιφερειακούς Συμβούλους, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3852/2010 (άρθρ.167 παρ. 2).

Στη Συνεδρίαση παρευρέθησαν επί του συνόλου πενήντα ένα (51) μελών, τα παρακάτω μέλη :

- 1)Τογιοπούλου Αναστασία-Πρόεδρος , 2) Κανέλλης Γεώργιος –Αντιπρόεδρος,
- 3)Κούστας Κωνσταντίνος- Γραμματέας, 4) Αγγελόπουλος Γεώργιος,
- 5)Αγιομυργιαννάκης Εμμανουήλ 6)Αρβανιτάκης Ιωάννης , 7)Αριστειδόπουλος Χαράλαμπος,
- 8)Αυγέρης Σάββας, 9)Βεργοπούλου Παρασκευή, 10)Γαβριηλίδης Κωνσταντίνος,
- 11)Ευθυμίου Απόστολος, 12)Ζαφειρόπουλος Ιωάννης,
- 13)Ζαχαροπούλου-Στούμπου Αδαμαντία, 14)Καπράλος Σπυρίδων, 15)Καρπέτας Κωνσταντίνος,
- 16)Κελεπούρης Ανδρέας, 17)Κοκκινοβασίλης Πολυδεύκης (Τάκης), 18)Κοκκότη Γεωργία-Αρετή, 19)Κολοβός Ιωάννης, 20)Κοτοπούλης Σπυρίδων,
- 21)Κοτσιλιάνος Κωνσταντίνος, 22)Κωνσταντοπούλου Αναστασία ,
- 23)Κωσταριάς Δημήτριος, 24)Λαλιώτης Παναγιώτης, 25)Λύτρας Ιωάννης,
- 26)Μαυρόγιαννης Διονύσιος, 27)Μητρόπουλος Κωνσταντίνος, 28)Μπούνιας Χρήστος ,
- 29)Μπράμος Παναγιώτης, 30)Νασιώτης Θεόδωρος,

31)Παπαναγιώτου-Μαρτζάκλη Γεωργία, 32)Παρασκευόπουλος Γεράσιμος, 33)Πετρόπουλος Κωνσταντίνος, 34)Πλατανιάς Παναγιώτης , 35)Ρήγας Χρήστος, 36)Σιαμπλής Δημήτριος, 37)Σύρμος Γεώργιος, 38)Σώκος Ευθύμιος, 39)Τσόγκας Γεώργιος, 40)Υφαντής Νικόλαος, 41)Φαρμάκης Νεκτάριος, 42)Φωτόπουλος Τρύφων, 43)Χαμηλάκη Αικατερίνη, 44)Χαροκόπος Αντώνιος, 45)Χατζηλάμπρου Βασίλειος, 46)Χήνος Γεώργιος.

Στη συνεδρίαση δεν προσήλθαν καίτοι προσκλήθηκαν τα μέλη του Περιφερειακού Συμβουλίου κ.κ. Δριβίλας Δημήτριος (δικαιολογημένα απών), Καρδάρα Ευσταθία, Κατσακούλης Ευάγγελος, Κατσανιώτης Ανδρέας και Μπαλαμπάνης Νικόλαος (δικαιολογημένα απών).

Ήταν παρόντες και συμμετείχαν ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας κ.Απόστολος Κατσιφάρας, οι κ.κ. Αντιπεριφερειάρχες Περιφερειακών Ενοτήτων Αιτωλ/νιας κα Χριστίνα Σταρακά και Ηλείας κ. Γεώργιος Γεωργιόπουλος, ενώ απουσίαζε καίτοι προσκλήθηκε ο Αντιπεριφερειάρχης Περιφερειακής Ενότητας Αχαΐας κ. Γρηγόρης Αλεξόπουλος.

Επίσης στη συνεδρίαση παρευρέθησαν, ο κ. Γαργάλης Κωνσταντίνος ως εκπρόσωπος της ΕΣΑμεΑ , ο κ. Γκορίλας Θωμάς μέλος του Κεντρικού Συμβουλίου ΕΣΑμεΑ, υπηρεσιακοί παράγοντες, πολίτες και δημοσιογράφοι.

Χρέη γραμματέων άσκησαν οι υπάλληλοι της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας Θεοδωροπούλου Δήμητρα και Μολφέση Βασιλική.

Αφού διαπιστώθηκε νόμιμη απαρτία, η Πρόεδρος κηρύσσει την έναρξη της συνεδρίασης.

Αριθ.Αποφ. 83/2015

Στη συνέχεια η Πρόεδρος εισάγει προς συζήτηση το 1^ο θέμα ημερήσιας διάταξης με τίτλο : «Έγκριση Πρωτοκόλλου συνεργασίας μεταξύ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία», δίνοντας το λόγο στον Αντιπεριφερειάρχη για θέματα Υγείας & Κοιν. Αλληλεγγύης κ.Χαροκόπο Αντώνη, που είναι εισηγητής του θέματος και που αναφέρεται στην υπ. αριθ. 220633/596/18-08-2015 γραπτή εισήγησή του, που λέει τα εξής:

«Σας επισυνάπτω το Πρωτόκολλο Συνεργασίας μεταξύ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ) προκειμένου να τεθεί προς έγκριση στο επικείμενο Περιφερειακό Συμβούλιο.

Πρόκειται για μία πανελλαδική πρωτοβουλία συνεργασίας της Περιφέρειας Δυτικής με την αντιπροσωπευτικότερη οργάνωση των ατόμων με αναπηρία και Κοινωνικό Εταίρο της Πολιτείας (βάσει Ν.2430/1996) με σκοπό την ανάπτυξη ενός κοινού πλαισίου αμοιβαίας συνεργασίας με στόχους την ανεμπόδιστη και ισότιμη συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία στην τοπική κοινωνία αλλά και την τόνωση της τοπικής οικονομίας μέσω δράσεων όπως η δημιουργία κατασκευηνώσεων για άτομα με αναπηρία, η βελτίωση της προσβασιμότητας στο δομημένο και φυσικό περιβάλλον, η ανάπτυξη προγραμμάτων ψυχαγωγίας και αθλητισμού κ.α.

Η πολύχρονη εμπειρία και η εξειδίκευση της Ε.Σ.Α.μεΑ σε θέματα ατόμων με αναπηρία, χρονίως πασχόντων και των οικογενειών τους αποτελούν εχέγγυα για την δημιουργία μίας στενής συνεργασίας μεταξύ των δύο συμβαλλόμενων με την εφαρμογή καλών πρακτικών και δράσεων».

Πριν τη συζήτηση του θέματος αυτού είχαν αποχωρήσει οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι κ.κ.Γαβριηλίδης Κωνσταντίνος, Ζαφειρόπουλος Ιωάννης, Κοκκότη Γεωργία-Αρετή, Πετρόπουλος Κωνσταντίνος και Χατζηλάμπρου Βασίλειος.

Το Περιφερειακό Συμβούλιο αφού άκουσε τον εισηγητή, τον πρόεδρο και τους λοιπούς ομιλητές που ανέπτυξαν τις απόψεις τους επί του ανωτέρω θέματος, κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ κατά πλειοψηφία

Εγκρίνει το Πρωτόκολλο Συνεργασίας μεταξύ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ) , το οποίο έχει ως εξής:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΔΥΤΙΚΗΣ
ΕΛΛΑΔΑΣ
χέρια αντιθέσεις!

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΜΕΤΑΞΥ

ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ & ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ (Ε.Σ.Α.μεΑ)

Σύμφωνα με:

- το άρθρο 1 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ που ορίζει ότι η «ανθρώπινη αξιοπρέπεια είναι απαραβίαστη. Πρέπει να είναι σεβαστή και να προστατεύεται», το άρθρο 26 που ορίζει ότι «η ΕΕ αναγνωρίζει και σέβεται το δικαίωμα των ατόμων με ειδικές ανάγκες να επωφελούνται μέτρων που θα τους εξασφαλίζουν την αυτονομία, την κοινωνική και επαγγελματική ένταξη και τη συμμετοχή στον κοινωνικό βίο», καθώς και το άρθρο 21 που απαγορεύει κάθε είδους διάκριση λόγω αναπηρίας,
- το άρθρο 21, παρ.6 του Συντάγματος κατά το οποίο «τα άτομα με αναπηρίες έχουν δικαίωμα να απολαμβάνουν μέτρων που εξασφαλίζουν την αυτονομία, την επαγγελματική ένταξη και τη συμμετοχή τους στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική της χώρας»,
- τις αρχές που περιλαμβάνονται στην Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες των Ηνωμένων Εθνών, η οποία μετά την επικύρωσή της από την Ελληνική Βουλή αποτελεί πλέον τον Ν. 4074/2012 ΦΕΚ 88 Α', και ειδικότερα στο άρθρο 4 – «Γενικές υποχρεώσεις», παρ.3 και το άρθρο 9 - «Προσβασιμότητα» αυτής, για τη διασφάλιση ίσων ευκαιριών σε όλους ανεξαιρέτως τους πολίτες χωρίς διακρίσεις βάσει της αναπηρίας,
- την υπ. αριθμ. 196/01-12-2014 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας (αναρτητέα στο διαδίκτυο με ΑΔΑ: 6ΡΦΔ7Λ6-ΛΚΥ) με θέμα «Συζήτηση σχετικά με θέματα που

αφορούν τα ΑμεΑ, ενόψει της 3^{ης} Δεκεμβρίου, που έχει οριστεί ως Παγκόσμια Ημέρα Ατόμων με Αναπηρία» και συγκεκριμένα το χωρίο «Κατάρτιση και υπογραφή μνημονίου συνεργασίας μεταξύ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ), ως η αντιπροσωπευτικότερη οργάνωση των Ατόμων με Αναπηρία και Κοινωνικός Εταίρος της Πολιτείας (βάσει Ν.2430/1996) στο οποίο θα περιγράφονται αναλυτικά οι ενέργειες, δράσεις, πρωτοβουλίες και προγράμματα που μπορούν από κοινού να υλοποιηθούν στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, για τα άτομα με αναπηρία και τις οικογένειες τους και μπορούν να χρηματοδοτηθούν από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα»

και λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι:

- σύμφωνα με την Ελληνική Στατιστική Αρχή (έρευνα για τα «άτομα με προβλήματα υγείας ή αναπηρία», η οποία πραγματοποιήθηκε με περίοδο αναφοράς το Β' τρίμηνο του έτους 2002 στο πλαίσιο της τακτικής τριμηνιαίας έρευνας Εργατικού Δυναμικού) το 18,2 % του πληθυσμού της χώρας αντιμετωπίζει κάποιο πρόβλημα υγείας ή κάποια αναπηρία και περισσότερα από τα μισά άτομα βρίσκονται σε ηλικίες άνω των 65 ετών,
- η τρέχουσα οικονομική κρίση επιδείνωσε την κατάσταση των ατόμων με αναπηρία καθιστώντας ακόμη πιο επιτακτική την ανάγκη ανάληψης δράσης¹
- η προσβασιμότητα αποτελεί αυτοτελές ανθρώπινο δικαίωμα που αφορά στη δυνατότητα αυτόνομης, άνετης και ασφαλούς συμμετοχής, δράσης, επικοινωνίας και ενημέρωσης του κάθε ατόμου και ανθρώπινο δικαίωμα που συναρτάται άμεσα με την πραγμάτωση και των άλλων ατομικών, οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων² και αναγνωρίζεται πλέον ως βασικό συστατικό της κοινωνικής συνοχής και της αειφόρου ανάπτυξης, ως αναπτυξιακό εργαλείο και μέσο εκσυγχρονισμού και βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας της εσωτερικής αγοράς,
  - η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, εκπροσωπούμενη από τον Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας κ. Απόστολο Κατσιφάρα
  - &
  - η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ.), εκπροσωπούμενη από τον Πρόεδρό της κ. Ιωάννη Βαρδακαστάνη,

καλούμενοι εφεξής «τα Συμβαλλόμενα Μέρη»,

συμφώνησαν τα ακόλουθα:

1. Σκοπός

Η παρούσα συμφωνία έχει ως σκοπό την ανάπτυξη ενός κοινού πλαισίου για την προώθηση αμοιβαίας δυναμικής συνεργασίας μεταξύ των Συμβαλλομένων Μερών, με στόχους αφενός την ανεμπόδιστη και ισότιμη συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία στην τοπική κοινωνία στο πλαίσιο των απαιτήσεων της Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α') και αφετέρου την τόνωση της τοπικής οικονομίας στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Αναπηρία 2010-2020³, δεδομένου ότι η πλήρης οικονομική και κοινωνική συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία αποτελεί σημαντική παράμετρο για την επιτυχία της στρατηγικής Ευρώπη 2020 της ΕΕ, όσον αφορά στη δημιουργία έξυπνης, διατηρήσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης.

¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής «Ευρωπαϊκή στρατηγική για την αναπηρία 2010-2020:Ανανέωση της δέσμευσης για μια Ευρώπη χωρίς εμπόδια», COM(2010) 636 τελικό

² **EESC (2014), TEN 515- Accessibility as a human right**

³ Ανακοίνωση της Επιτροπής «Ευρωπαϊκή στρατηγική για την αναπηρία 2010-2020:Ανανέωση της δέσμευσης για μια Ευρώπη χωρίς εμπόδια», COM(2010) 636 τελικό

Στο πλαίσιο αυτής της συνεργασίας τα Συμβαλλόμενα Μέρη βεβαιώνουν τη βούλησή τους να αναλάβουν από κοινού ενεργό δράση για τη δημιουργία ποιοτικών συνθηκών σε όλους τους τομείς προς όφελος όλων των πολιτών χωρίς αποκλεισμούς και ιδιαίτερα των πολιτών με αναπηρία.

2. Στόχος

Η συμφωνία στοχεύει στην ανταλλαγή εμπειριών και γνώσεων μεταξύ των Συμβαλλομένων Μερών, καθώς και στην από κοινού προώθηση και εφαρμογή καλών πρακτικών και δράσεων σε περιφερειακό επίπεδο που θα αφορούν κυρίως στους παρακάτω τομείς:

α) Την ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης Περιφερειακής Στρατηγικής για την Αναπηρία, στη βάση των επιταγών της Σύμβασης των ΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες.

β) Την ανάπτυξη Περιφερειακής Στρατηγικής Αποϊδρυματοποίησης βάσει των απαιτήσεων της Σύμβασης των ΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες.

γ) Την ανάπτυξη, διάδοση και παρακολούθηση της εφαρμογής των αρχών του «Καθολικού Σχεδιασμού»⁴ σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας σε περιφερειακό επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις διαστάσεις της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία και τις λοιπές πληθυσμιακές ομάδες με παρόμοια χαρακτηριστικά των υποδομών και υπηρεσιών (συμβατικών και ηλεκτρονικών), συμπεριλαμβανομένης της πληροφόρησης και επικοινωνίας και των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης.

δ) Την ενημέρωση και κατάρτιση των τοπικών κοινωνιών, στελεχών δομών ατόμων με αναπηρία και επιχειρήσεων εν γένει προκειμένου να ενισχυθεί η κατανόηση των αναγκών και των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία, να βελτιωθεί το επίπεδο εξυπηρέτησης αυτών ως καταναλωτών και παράλληλα να προωθηθεί η πρόσβαση των τοπικών επιχειρήσεων στην δυναμική τοπική και διεθνή αγορά των ατόμων με αναπηρία.

ε) Την κοινή συμμετοχή των δυο μερών σε εθνικά και κοινοτικά αναπτυξιακά προγράμματα (π.χ. ΕΣΠΑ 2014-2020, Προγράμματα Διασυνοριακής Συνεργασίας κ.λπ.) για την υλοποίηση πράξεων προς όφελος των ατόμων με αναπηρία.

στ) Την προβολή των παραπάνω δραστηριοτήτων στην ιστοσελίδα των φορέων, εθνικά, ευρωπαϊκά και διεθνή fora κ.λπ.

3. Τρόποι υλοποίησης

3.1 Διάχυση της διάστασης της αναπηρίας στις πολιτικές και δράσεις της Περιφέρειας και των εποπτευόμενων φορέων.

Προς τούτου:

α) Οι υπηρεσίες της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας σε συνεργασία με την Ε.Σ.Α.μεΑ. και τους φορείς του αναπηρικού κινήματος της Περιφέρειας θα συνεργαστούν στενά για τη διαμόρφωση Περιφερειακής Στρατηγικής για την Αναπηρία. Η Στρατηγική θα συμβάλει στην υποστήριξη του εκσυγχρονισμού της δημόσιας διοίκησης σε επίπεδο Περιφέρειας ώστε αυτή να ασκείται κατά τρόπο συμβατό με τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες (Ν.4074/2012). Με

⁴ ΟΗΕ 2007, Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α'), άρθρο2:Ορισμοί, «καθολικός σχεδιασμός: σημαίνει το σχεδιασμό προϊόντων, περιβαλλόντων, προγραμμάτων και υπηρεσιών που θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν από όλους τους ανθρώπους, στη μεγαλύτερη δυνατή έκταση, χωρίς ανάγκη προσαρμογής ή εξειδικευμένου σχεδιασμού. Ο όρος «καθολικός σχεδιασμός» δεν θα αποκλείει τις υποβοηθητικές συσκευές για συγκεκριμένες ομάδες ατόμων με αναπηρίες, όπου αυτό απαιτείται».

την υλοποίησή της θα ενισχυθεί η επιχειρησιακή ικανότητα της δημόσιας διοίκησης σε επίπεδο Περιφέρειας αναφορικά με τα άτομα με αναπηρία, θα καταστεί δυνατός ο τεκμηριωμένος, ουσιαστικός και αποτελεσματικός σχεδιασμός πολιτικών για την αναπηρία και θα επιτευχθεί βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών με αναπηρία και των οικογενειών τους. Η εν λόγω δράση μπορεί να ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δυτικής Ελλάδας 2014 - 2020.

β) η Ε.Σ.Α.μεΑ., όπως άλλωστε έχει ήδη προβλεφθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δυτικής Ελλάδας 2014 - 2020, ως φορέας της κοινωνίας των Πολιτών που προωθεί την κοινωνική ένταξη και την καταπολέμηση των διακρίσεων (βλ. άρθρου 5 του Κανονισμού (ΕΕ) αρ.1303/2013), θα υποστηριχθεί για την ενίσχυση της θεσμικής ικανότητάς της.

3.2 Από κοινού σχεδιασμός, μελέτη και υλοποίηση δράσεων, όπως αυτές που ενδεικτικά αναφέρονται παρακάτω, και διερεύνηση δυνατοτήτων υλοποίησης αυτών στο πλαίσιο τόσο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Δυτικής Ελλάδας 2014-2020 όσο και άλλων αναπτυξιακών προγραμμάτων:

- i. Δράση «Προσβάσιμες πόλεις», που αφορά στην διασφάλιση καθολικής προσβασιμότητας 3 πόλεων που θα επιλεγούν από κοινού, με παρεμβάσεις που θα αφορούν τόσο στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον και τις μεταφορές, όσο και στις υπηρεσίες που παρέχονται από φορείς/Υπηρεσίες του δημοσίου συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών υπηρεσιών και της πληροφόρησης/επικοινωνίας συμβάλλοντας στην αστική αναβάθμιση αυτών των πόλεων.
- ii. Δράση «Προσβάσιμοι Προορισμοί», που αφορά στη δημιουργία τριών (3) δικτύων προσβάσιμων προορισμών τουριστικού ενδιαφέροντος με στόχο την διεύρυνση της τουριστικής αγοράς και την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου. Η δράση περιλαμβάνει την πρόβλεψη κινήτρων σε επιχειρηματίες του τουριστικού κλάδου για τη βελτίωση της προσβασιμότητας των υποδομών και υπηρεσιών που διαθέτουν, την πιστοποίησή τους βάσει του Ελληνικού Προτύπου ΕΛΟΤ 1439 και την εκπαίδευση των στελεχών τους.
- iii. Δράση «Πρόσβαση στις παραλίες», που αφορά στη διασφάλιση της πρόσβασης ατόμων με αναπηρία σε δέκα πέντε (15) παραλίες της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (ο αριθμός είναι ενδεικτικός), κατόπιν εκπόνησης σχετικής μελέτης και με φορείς υλοποίησης τους Δήμους.
- iv. Δράση «Πρόσβαση στην εκπαίδευση», που αφορά στην βελτίωση της προσβασιμότητας των εκπαιδευτικών υποδομών και εξοπλισμών όλων των βαθμίδων σε άτομα με αναπηρία.
- v. Δράσεις βελτίωσης της ποιότητας των υπηρεσιών κατάρτισης και Δια Βίου Μάθησης των ατόμων με αναπηρία και τη σύνδεσή τους με την αγορά εργασίας.
- vi. Δράσεις αποϊδρυματοποίησης:
  - Δημιουργία Δικτύου Ολοκληρωμένων Υπηρεσιών Υποστήριξης Οικογενειών που φροντίζουν παιδιά/άτομα με αναπηρία (π.χ. Βρεφονηπιακοί Σταθμοί, ΚΔΑΠ – ΜΕΑ, Κέντρα Δημέρευσης και Ημερήσιας Φροντίδας, ΚΗΦΗ, Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης, Ξενώνες Βραχείας Φιλοξενίας κ.λπ.).

-Δράση «Διαβίωση κατ' οίκον», που αφορά σε επιδότηση παρεμβάσεων προσβασιμότητας σε κατοικίες ατόμων με αναπηρία με σκοπό την προώθηση της ανεξάρτητης διαβίωσης.

-Δράση «Προσωπικός Βοηθός», που αφορά στην επιδότηση ατόμων με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω, ώστε να απασχολήσουν προσωπικούς βοηθούς της επιλογής τους με στόχο την ανάκτηση της αυτονομίας τους και την απελευθέρωση οικείων προσώπων τους από την φροντίδα τους κ.λπ.

- vii. Δημιουργία κατασκηνώσεων για άτομα με αναπηρία.
- viii. Βελτίωση της προσβασιμότητας της διαδικτυακής πύλης της Περιφέρειας ώστε να πληροί τις ανώτατες προδιαγραφές προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία (προδιαγραφές W3C-WAI, έκδοση 2 επίπεδο AAA).
- ix. Δράσεις ενημέρωσης των τοπικών κοινωνιών, στελεχών δομών ατόμων με αναπηρία και επιχειρήσεων εν γένει, προκειμένου να ενισχυθεί η κατανόηση των αναγκών και των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία, να βελτιωθεί το επίπεδο εξυπηρέτησης αυτών ως καταναλωτών και παράλληλα να προωθηθεί η πρόσβαση των τοπικών επιχειρήσεων στην δυναμική τοπική και διεθνή αγορά των ατόμων με αναπηρία.
- x. Ανάπτυξη προγραμμάτων ψυχαγωγίας και αθλητισμού.

3.3 Υποστήριξη συμμετοχών πόλεων της Περιφέρειας σε ευρωπαϊκούς διαγωνισμούς για την προώθηση του Τουρισμού για Όλους (Access City Awards κ.λπ.).

4. Παρακολούθηση της εφαρμογής της συμφωνίας

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη συγκροτούν Επιτροπή Παρακολούθησης υπό τον Αντιπεριφερειάρχη Τομέα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και τη συμμετοχή εκπροσώπων της Ε.Σ.Α.μεΑ. και των αρμοδίων Υπηρεσιών της Περιφέρειας. Η Επιτροπή Παρακολούθησης θα επεξεργαστεί με τις αρμόδιες Υπηρεσίες της Περιφέρειας τον προγραμματισμό των παραπάνω δράσεων και θα προτείνει ειδικές δράσεις και επιπρόσθετες ενέργειες που μπορεί να αναληφθούν από τα Συμβαλλόμενα Μέρη στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας.

5. Διάρκεια

Η παρούσα συμφωνία τίθεται σε ισχύ από την υπογραφή της έως και το τέλος του έτους 2020 και μπορεί να τροποποιηθεί εγγράφως με την αμοιβαία συμφωνία των Συμβαλλομένων Μερών.

Έγινε στην Πάτρα στις 3 Αυγούστου 2015 σε δύο (2) πρωτότυπα. Τα κείμενα έχουν την ίδια αποδεικτική αξία.

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη,

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ Ε.Σ.Α.μεΑ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΤΣΙΦΑΡΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΔΑΚΑΣΤΑΝΗΣ

Κατά της εισήγησης αυτής ψήφισαν οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι της Παράταξης «Λαϊκή Συσπείρωση Δυτικής Ελλάδας» κκ. Κοτσιλιάνος Κωνσταντίνος και Κοτοπούλης Σπυρίδων.

Λευκό ψήφισε η Επικεφαλής της Παράταξης «Αριστερή Παρέμβαση-Αντικαπιταλιστική Κίνηση Δυτικής Ελλάδας» κ.Χαμηλάκη Αικατερίνη.

Το παρόν Πρακτικό αφού συντάχθηκε, διαβάστηκε και βεβαιώθηκε, υπογράφεται ως ακολούθως :

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ Γ. ΤΟΓΙΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΟΥΣΤΑΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ